

Col·lectiu «Prou cues al bus». Vilafranca del Penedès, 10 de novembre de 2023

Prou cues: per un transport digne i de qualitat a l'Alt Penedès

Els usuaris i usuàries del transport públic fem una contribució important a que no augmenti encara més la contaminació i a que les vies d'accés a Barcelona i el trànsit dins de la ciutat no estiguin encara més col·lapsats. Malgrat això, el transport públic que connecta Vilafranca amb Barcelona, i també amb la resta de la comarca, presenta

Mancances i deficiències des de fa anys

- **Retards i altres incidències** en la línia R4 de rodalies RENFE.
- **Insuficient manteniment** de la línia R4 de rodalies RENFE.
- **Nombre insuficient d'autobusos** en algunes dates i franges horàries (hores punta, darrera hora del vespre, nit, cap de setmana, agost, etc).
- **Llargues cues** per poder agafar l'autobús **en hores punta**.
- **Cues considerables a la B-23 en hores punta**, per falta d'un carril bus-VAO.
- **Falta d'una estació d'autobusos en la zona propera a Maria Cristina**, que és on hi ha cada dia laborable centenars d'usuàries esperant l'autobús per tornar a casa, cap al Penedès, Garraf, Baix Llobregat, Anoia, Bages, etc.
- **Persones que viatgen sense seient en el trajecte en autobús entre Barcelona i Vilafranca**, en autobusos que legalment ho permeten, però que no per ser legal deixa de ser extremadament perillós en un trajecte que transcorre majoritàriament per autopista.
- **Deficiències de seguretat**, a la vista dels usuaris en els autobusos (vidre davanter esquerdat, porta que no tanca bé, cinturons de seguretat que no es poden cordar, etc).

- **Absència de panells electrònics informatius** dels horaris de pas esperats (reals) de cada autobús.
- **Deficiències de manteniment de l'espai ocupat pels viatgers** en els autobusos (il·luminació, climatització, respallers dels seients que no s'aguanten verticals, etc).
- **Alguns autobusos que no passen**, tot i figurar en els horaris.
- **Deficient supervisió “sobre el terreny”, per part de la Generalitat**, del transport públic en autobús.
- **Retards freqüents** en alguns horaris.

Problemes estructurals

Cada inici de curs es repeteix un **increment d'usuaris que desencadena en llargues cues a les parades d'autobús** que es perllonguen durant tot el curs acadèmic, fins al juliol. Aquesta situació, del tot previsible, no es contempla fins que la pressió de la realitat fa que un reforç de busos sigui inevitable. La planificació dels horaris, quan les causes i la temporització del increments són tan obvis, no poden fer-se a la babalà en un servei que se suposa professional. Aquestes circumstàncies no poden ser “reforços”, sinó que han de ser contemplats a la planificació dels horaris ampliat. La falta d'una previsió i planificació professional fa que els usuaris ens llevem cada dia més d'hora per tal d'incloure a la nostra jornada les hores de cua.

De la mateixa manera que els problemes no venen únicament del servei execrable de RENFE, que s'ha empitjorat encara més aquest any, també s'ha de tenir en compte l'augment de la població de Vilafranca, pràcticament un 30 % des del 2002. D'aquests, un gran nombre van cada dia, no només a estudiar, també a treballar, a Barcelona. Això s'ha evidenciat a l'agost, quan ja s'han vist problemes de capacitat i d'horaris, abans de començar el curs. S'ha de tenir en compte que molts treballadors treballen els caps de setmana i necessiten un servei més ampli del que es proporciona els dissabtes i els diumenges.

Els problemes del transport públic deficient no es limiten a les línies entre Vilafranca (regió) i la capital (Barcelona). **Hi ha una manca notable de serveis públics per la mobilitat entre les diferents poblacions de la comarca, i la resta de la vegueria.** Caldria revisar els horaris i línies que permeten connectar les diferents poblacions de l'Alt Penedès amb la seva capital per permetre a tota la ciutadania arribar a temps a la feina a Barcelona d'una manera sostenible.

Aquesta mala situació va empitjorar notablement quan ADIF va començar les obres a la línia R4 de rodalies, sense mesures suficients per minimitzar els perjudicis als usuaris, ara fa aproximadament un any. Això va provocar que molts usuaris habituals del tren optessin per utilitzar el servei d'autobús entre Vilafranca i Barcelona, que va quedar totalment desbordat. I la situació s'ha agreujat encara més a partir de principis de setembre 2023, amb un augment considerable de passatgers a l'autobús i sense que hagi augmentat proporcionalment el nombre d'autobusos.

Mancances i deficiències d'aquest darrer any que s'han afegit a les d'anys anteriors

- **Insuficients mesures per part d'ADIF i RENFE** per minimitzar els perjudicis als usuaris del tren, a causa de les obres, de manera que molts han optat per viatjar en autobús.
- **Nombre d'autobusos encara més insuficient en hores punta**, tant d'anada com de tornada.
- **Cues llarguíssimes** a l'estació d'autobusos de Vilafranca i a Maria Cristina. Els centenars de persones que ens amunteguem a Maria Cristina, esperant el bus de tornada, amb unes simples marquesines com a única infraestructura, és totalment indigne. Cal una estació d'autobusos en aquesta zona per gestionar millor l'espera i accés al bus de tornada.
- **Temps d'espera molt grans**, tant a l'anada com a la tornada.
- **Inseguretat de poder pujar al següent o següents autobusos.**
- **Parades que no poden fer la seva funció** (Palau Reial, Zona Universitària) a la tornada en hora punta, ja que en elles és pràcticament impossible poder pujar a un autobús que vagi cap a Vilafranca.
- **No actualització dels horaris** amb els nous autobusos de reforç.

Aquesta situació provoca **llargues cues i temps d'espera molt grans** en hores punta, tant a l'estació d'autobusos de Vilafranca per anar cap a Barcelona com a la parada de Maria Cristina, des del migdia fins al vespre, per tornar cap a Vilafranca. En aquests horaris de tornada cap a Vilafranca, les **parades de Palau Reial i de Zona Universitària no poden fer la seva funció**, ja que la majoria d'autobusos hi arriben plens. Inclús anar a esperar el bus a la parada de Maria Cristina no és garantia de que s'hi pugui pujar. S'ha arribat a la **situació esperpèntica** de que s'ha d'anar cap a l'interior de Barcelona (L'Illa o Sants) per poder pujar a un autobús que va cap a Vilafranca.

Qualsevol solució contemplada a la sortida des de Vilafranca, també s'ha de reflectir a la tornada des de Barcelona. Els treballadors i estudiants que es desplacen a Barcelona necessiten tornar a Vilafranca per tal d'atendre les seves obligacions socials i familiars (recollir nens, per exemple) o laborals, i no poden dependre de l'atzar de l'hora de pas i la capacitat del bus.

La situació ja fa temps que és **insostenible** i està tenint **efectes sobre la nostra salut**: dificultat per anar al centre mèdic en visites programades fora de l'horari laboral (les cues a Vilafranca, a la B-23 i a Barcelona se'ns mengen el temps necessari per cuidar-nos), estrès, cansament, mal humor, incertesa diària amb afectacions al nostre entorn familiar i social, etc. En definitiva, dificultats per portar una vida saludable, digne i sostenible.

Els usuaris i usuàries, farts, diem PROU!!! Portem molts anys així i les obres actuals de la Rodalies R4 no han fet més que accentuar una problemàtica que s'arrossega des de fa molts anys. No n'hi ha prou amb busos de reforç de manera puntual ni busos substitutius per les obres i problemàtiques, cada dia més habituals, a la R4. Agafem el transport públic diàriament per poder anar a treballar i/o estudiar. Hi tenim tot el dret i hem de poder fer-ho de manera còmoda, ràpida, segura, sostenible i digne.

EXIGIM que AUGMENTIN ELS RECURSOS destinats al transport públic de la nostra regió i que s'implantint MILLORES URGENTS:

1. Pla de transport integral

- o Rodalies-RENFE: Els problemes de transport públic a Vilafranca i voltants, és un problema integral en el que també necessitem que el servei de Rodalies-RENFE compleixi amb horaris i freqüència necessaris. Cal que l'execució per part d'ADIF de les obres a la R4 de rodalies no perjudiqui a les usuàries del tren. Cal reduir la durada del trajecte i els temps d'espera actuals per evitar que els usuaris hagin de passar al bus. És responsabilitat de les administracions que aquest servei sigui una opció viable pels usuaris.
- o Carril bus-VAO en TOTA la B-23 des d'El Papiol fins a l'entrada a Barcelona. Cal prioritzar l'execució del carril actualment projectat entre Sant Feliu de Llobregat i l'entrada a Barcelona. Però aquest ja és clarament insuficient i cal projectar i executar també la seva extensió fins El Papiol. Cal que els governs municipals de l'àrea metropolitana sud pressionin per la seva creació, obviant les cues diàries que dificulten el compliment d'horaris.
- o Construcció d'una estació d'autobusos en la zona propera a Maria Cristina, per oferir un servei còmode, pràctic i digne als milers d'usuaris del transport públic que surten de Barcelona per la Diagonal-costat Llobregat.

2. Millores en els horaris i freqüències de pas dels busos.

- o Augment substantiu de les freqüències a l'hora punta d'anada a Barcelona (de 6.00 a 9.00 h) i de tornada (de 14:30 a 20.30 h), de manera que cap usuari hagi de viatjar dempeus o assegut a terra.
- o Allargar les últimes expedicions de tornada fins més tard. Els horaris de bus "diürns" han d'enllaçar amb els del "Bus Nit", que han de ser directes, sense passar per tota la costa.
- o Minimitzar les diferències d'horaris entre el període lectiu i el no-lectiu. Els usuaris treballadors no es regeixen per aquest calendari i en son una part cada vegada més nombrosa. Concretar en els horaris quan comença i quan acaba aquest període lectiu.
- o Ampliar la oferta de transport amb els pobles de la comarca i la vegueria.

3. Millores en les empreses concessionàries.

- o Compliment dels horaris: Han de sortir puntuals TOTS els busos especificats en els horaris (no en poden suprimir segons la seva conveniència).
- o L'atenció a l'usuari a l'estació, presencial o telefònica, ha de ser accessible durant tot l'horari de servei, i s'ha de respondre amb informació actualitzada.

- Condicions laborals dels conductors que facilitin el seu descans entre trajectes, conforme a la legislació vigent, per la seguretat de tothom.

4. Millores en els autobusos.

- Autobusos dignes: còmodes, segurs, ben aclimatats, sense finestres trencades ni seients destrossats ni sistemes de calefacció/climatització avariats, cinturons de seguretat en funcionament correcte, llums adequades a l'interior, etc.
- Manteniment adequat i condicions higièniques segons la normativa vigent.
- Terminals per validar targetes, bitllets o T-mobilitat en bon estat a tots els busos.
- Busos amb datàfons per poder pagar el bitllet amb aquesta modalitat i acceptant també bitllets de 50 € i no només fins a 20 €.

5. Millores per part de les administracions responsables de les concessions.

- Geolocalització de tots els autobusos per poder tenir informació a través d'una app / web o similar, o per trucada dels usuaris a l'estació i/o oficines.
-
- Panells electrònics informatius a totes les parades, indicant el temps de pas esperat (real) de cada bus.
- Identificació de cada trajecte que apareix en els horaris amb un número distintiu, que apareixerà també en el retol lluminós del davant de cada bus i també en els panells electrònics informatius de les parades. Així les usuàries podran saber quin bus està passant en qualsevol moment.
- Criteris de concessió d'un servei de transport públic a una empresa: modificar-los de manera que es valori molt la qualitat del servei prestat per aquesta empresa en totes les concessions que te, o ha tingut, així com el nombre i gravetat de les incidències ocorregudes.
- Traspàs d'una concessió entre empreses quan una d'elles es ven: evitar que es pugui fer. Cal poder aplicar els filtres de qualitat de servei a la nova empresa.
- Durada de les concessions: que no sigui molt llarga, per poder adaptar-se àgilment a noves situacions.
- Supervisió "sobre el terreny" del servei que ofereixen les empreses concessionàries (compliment dels horaris, estat dels busos/trens, elements de seguretat, etc.), que puguin certificar el que les usuàries arriben a reclamar.
- Reclamacions: millorar el sistema de presentació i resolució.

6. Millores a l'estació d'autobusos de Vilafranca

- Màquina expendedora de bitllets.
- Informació ordenada i actualitzada amb els horaris de pas de cada línia.

- Zona de seients adient i lavabos cuidats i oberts a tothom en tot l'horari de servei.

Vivim en un moment on és imprescindible maximitzar els mitjans de transport públic sostenibles i evitar els transports privats, no podem tolerar uns serveis de transport que no compleixen amb les necessitats actuals dels usuaris i usuàries.

Per tant, reclamem de l'Ajuntament de Vilafranca i del Consell Comarcal que pressionin als responsables de les diferents administracions (Generalitat - Departament de Territori i Estat - Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana) perquè implementin un pla de millora integral per tal de cobrir les necessitats dels usuaris de manera urgent, per tenir uns transports públics dignes, eficaços i de qualitat. Així mateix, són aquestes administracions les que han d'assumir la responsabilitat de control i inspecció perquè les condicions del transport, tant d'horaris, com de qualitat del servei i dels busos i trens, es compleixin en tot moment.

COL·LECTIU «PROU CUES AL BUS»